

LITERARY ONOMASTICS: THEORETICAL GUIDELINES REGARDING THE ANTHROPONYMS IN THE ROMANIAN FAIRY TALES

Veronica Onet

Technical University of Cluj-Napoca – Baia Mare Northern University Centre

Abstract: This communication aims to approach the theoretical aspects related to anthroponyms of the literary text, in this case, the fairy tale. We will investigate the status of literary name vs. nonliterary name within the universe of the discourse, demonstrating that fictional names evoke, suggest or may arouse many associations. In the fictional world of the fairy tale we meet mask-names that reveal and hide, at the same time, aspects connected to the life of the character. We will describe the anthroponyms functions and we will create a taxonomy of these names from the perspective of onomastics. The approach is interdisciplinary and the methods used refer to semiotic, pragmatic, onomastics analysis. The corpus is taken from Romanian fairy tales.

Keywords: literary onomastics, mask-name, function, fictional world, fairy tale.

1. Preliminarii

Onomastica literară reprezintă o ramură a onomasticii care teoretizează și analizează numele textual literar. Aceasta implică literatura, ca obiect al cercetării și lingvistica, în ceea ce privește metoda de investigație.

Cuvântul *onomastică* provine din limba greacă *onoma*, *onomatos*, care semnifică „nume”, „onomastica fiind disciplina lingvistică al cărei obiect de studiu este originea, formarea și evoluția numelor proprii de persoane” (DȘL 2001: 359).

Termenul *literar* provine din latinescul *litteratura* – „literă scrisă”.

Mariana Istrate (2000: 10) definește onomastica literară „acea ramură a onomasticii care are ca obiect de cercetare numele proprii din operele literare, cu o metodă complexă de interpretare, în care se îmbină analiza lingvistică și cea literar-artistică”. Astfel, studiul numelor proprii în literatură prevede o opoziție necesară între literar și neliterar, numele

dobândind o nouă semnificație diferită de cea anterioară „transformându-se din *realonim* în *simbonim*” (Istrate 2000: 10).

Anna Danuta Fornalczyk (2010: 53) denumește onomastica literară „a linguistic discipline which aims at a complex characterization of onymical formations and seeks to specify determinants of each individual onomastic category, that is, to explain the origins of proper names, their linguistic structure and meanings they used to express or still express, the history and evolution of the naming system and its functioning in language and society”.

O trăsătură importantă a onomasticii literare este caracterul ei interdisciplinar: sintetizează elemente ale istoriei, istoriei literare, ale stilisticii, ale psiholingvisticii etc..

1.2. Numele ficțional și „lumile posibile”

Teoria *lunilor posibile* este abordată de mai mulți teoreticieni și este una controversată. În timp ce unii infirmă existența unei alte lumi (fie posibilă, fie paralelă), alții susțin posibilitatea și necesitatea existenței unor lumi posibile. Deoarece referința¹ implică doar lucruri reale, nu este facil a demonstra că există entități reale în lumile ficționale care nu au corespondent în lumea noastră. În acest sens nu numai discursul ficțional operează cu produse (obiecte, entități) inexistente în realitate, ci și cel nonficțional care conține termeni precum *unicorn*, *zână* care nu au referent în universul nostru.

Din perspectiva semanticii modale, Saul Kripke (2001: 61) este cel care a elaborat teoria lunilor posibile și a structurat-o. Astfel, autorul menționat mai sus identifică un set de lumi posibile, lumea reală și o relație de accesibilitate între aceste lumi. Același teoretician pretinde că un astfel de univers nu trebuie să implice contradicții².

Ștefan Oltean (2009: 79) afirmă că „lumile posibile sunt *circumstanțe alternative contrafactice*, moduri diferite, dar posibile ale lumii”, circumstanțele alternative vizând momente temporale distincte. Această nouă abordare permite ca domeniul referențialității să înceteze de a mai fi identificat cu lumea reală, el lărgindu-se nelimitat și cuprinzând „un număr *infinit de situații sau lumi*, în funcție de care pot fi atribuite *valori semantice* nu numai termenilor referențiali, ci și expresiilor nonreferențiale”.

¹ Referința este „operația lingvistică prin care unui referent îi corespunde o expresie verbală” sau e „un act ce vizează un (o) obiect (entitate) determinat(ă) și identificat(ă)” (Munteanu 2006: 43,44).

² Saul Kripke (2001: 91) opinează că „nu este adevărat că referința unui nume este determinată de către indicii unice identificatoare, proprietăți unice satisfăcute de către referință și care sunt cunoscute sau considerate a fi adevărate despre acea referință de către vorbitor. În primul rând, proprietățile considerate de către vorbitor nu este nevoie să fie în mod unic specificatoare. În al doilea rând, chiar și în cazul în care sunt, se poate ca ele să nu fie în mod unic adevărate despre referentul actual al utilizării vorbitorului, ci despre altceva sau despre nimic”.

În cadrul ficțiunii numele proprii sunt considerate *designatori nonrigizi (accidentali)* (vezi Oltean 2003: 74) care se referă la obiecte diferite în diferite lumi posibile și reprezintă „abrevierea unei descripții definite” (Munteanu 2006: 36).

În opinia lui Toma Pavel (1992: 88) ficțiunea se instaurează ca un joc „de-a ce-ar fi”, în care cititorul se identifică cu personajul și pierde mai mult sau mai puțin contactul cu lumea reală. Astfel, lumea creată în timpul jocului și în care receptorul pătrunde captivat este o lume reală din această perspectivă³.

Există două posibilități de abordare a ficțiunii: *o abordare externă*, care prevalează că numele ficționale nu au denotații și astfel, afirmațiile ficționale sunt false și *o abordare internă*, aceasta promovând relaxarea limitelor dintre real și imaginar, având ca scop „să propună modele care reprezintă înțelegerea ficțiunii de către cititor” (Pavel 1999: 25) și nu să compare entități ficționale cu echivalentele lor din realitate.

„In fiction, names need not proceed in discrete sequence from a single etymon: they can resolve multiple associations within an author’s imagination and carry a surfeit of meaning” (Adams 2011: 32).

1.3. Modalități de „botezare” a personajelor literare de către autori

„The names evoke ancient mystical concepts, such as the belief that a fiven name contains prophetic information about its bearer’s destiny, personality and out look on life” (Campagnone, Danesi 2012: 133).

În culturile timpurii cei care cunoșteau numele adevărat al unei zeități puteau câștiga putere asupra acesteia și asupra altor zei. În acest sens autorii își botează personajele, fiind pe deplin conștienți de rolul lor în poveste și de impactul asupra cititorilor. Ei nu aleg numele la întâmplare, ci într-un mod conștient și deliberat. „When author’s of fiction choose names for their characters, they face quandaries similar to those of parents; and high levels of sense and/or serendipity are generally involved” (Black and Wilcox 2011: 151).

În timp ce numele reale dezvăluie date despre ființa care le poartă (gen, etnie, locul de naștere etc.), numele ficționale revelează mai multe informații despre purtător, fiindcă autorul cunoaște totul despre personajele sale. „People’s real-life names can reveal quite a bit about them: gender (usually), rase / ethnicity, time and sometimes place of birth, even some of the hopes, dreams, and attitudes of their parents. Names in fiction reveal more information

³ „Cînd un grup de copii se joacă în nisip, ei sîrîng totodată bulgării de nisip – în lumea reală – și își oferă unii altora cozonaci gustoși în lumea lui ‘de-a ce-ar fi’ devenită reală în timpul jocului” (Pavel 1992: 90, 91).

reliably because authors know the past, present, and future of their characters” (Black and Wilcox 2011: 156).

Unii autori încep prin a alege un nume, iar apoi construiesc un personaj în jurul lui. Ei doresc ca numele să se potrivească cu personalitatea actanților și cu acțiunile lor. Pentru a oferi nume potrivite, scriitorii aplează la o varietate de surse. Astfel, unele nume au semnificație personală, acestea fiind legate de propriile cunoștințe. Un mod insolit de a numi îl constituie crearea unor limbi noi (J.R.R. Tolkien în trilogia *Stăpânul inelelor*)⁴.

Pentru unii maeștri ai scrisului procesul de găsim a numelor diferă, câteodată un personaj este ușor de numit, altădată e nevoie de multă muncă. Alți autori numesc pentru început, oricum, pentru a putea crea actantul și abia în final îi schimbă numele, dacă nu se potrivește. Astfel, numele nu reprezintă un detaliu minor, „the names have to portray in a word who that character is” (Black and Wilcox 2011: 156).

„the act of naming or nicknaming as a way of reclaiming one’s self and one’s identity” (Lyles-Scott 2008: 23).

1.4. Numele propriu din basm – trăsături generale

În lumea fictivă a basmului⁵, atât forma, respectiv structura antroponimelor, cât și conținutul semantic al acestora sunt diferite de cele ale numelor din viața reală.

Onomaturgul își numește personajele, fiind pe deplin conștient de rolul numelor în poveste și de impactul asupra cititorului (e vizată latura pragmatică a discursului). În timp ce numele din lumea reală sunt orientate spre mediul în care funcționează, „the names of fictional characters function as orientation signs in the fictiv world” (Bertills *apud* Black and Wilcox 2011: 153). „Dacă numele proprii din viața reală sunt în cele din urmă acceptate [...] drept mai mult sau mai puțin semne convenționale, instituite prin practică socială, numele proprii din beletristică aparțin în esență simbolicului prin aceea că ele implică motivarea. Numele proprii din literatură sunt semne motivate” (Ignat 2009: 14). La nivelul textului literar, și implicit, în basm, numele dobândesc o nouă semnificație, diferită de cea inițială. Astfel, procesul denominativ la nivelul discursului fabulos devine unul simbolic, numirea realizându-se în conformitate cu preceptele lumii narate, într-un spațiu și într-un timp care nu sunt deteriorate de căderea în istorie, ci într-un loc unde realul și fantasticul fuzionează. Dacă

⁴ Autorul, fiind un bun cunoscător al limbilor germanice și celtice, a putut lucra cu o multitudine de sunete și structuri, iar când acestea i-au fost insuficiente a apelat la crearea unor limbi noi (vezi Black and Wilcox 2011: 153, Backer et al. 2014: 7).

⁵ vezi *Lista basmelor investigate* la final.

legătura dintre *semnificantul* și *semnificatul* semnului lingvistic este una convențională, arbitrară, nu același lucru putem afirma despre cele două laturi ale simbolului – *simbolizat* și *simbolizant* – care sunt dependente una de cealaltă printr-o *motivare intratextuală* și/sau *extratextuală*⁶.

Multe nume literare provin din substantive comune ca rezultat al procesului de *onimizare*, care este un mod original de a crea numele proprii în basm. Diferența dintre numele propriu și apelativ este adesea obscură, deoarece aceeași formă a celor două concepte este utilizată să refere atât individual, cât și generic. Procesul de onimizare ca sursă în basme revendică un nume primordial, un *pure names* sau *embryonic names* (Fornalczyk 2010: 61), care este constituit ca parte a naturii și indică prezența unui arhetip (*Fata din Dafin*, *Tei-Legănat* (BP1) etc.). Astfel, întâlnim la nivelul discursului fabulos *structuri arhetipale*, adânc implementate în *subconștientul colectiv*. În timp ce *Făt-Frumos* (BC2) (sau corespondentul acestuia, *Ileana Cosânzeana*) este prototipul învingătorului, atribut sugerat și de semantica numelui, *Jumătate-de-Om-Călare-pe-Jumătate-de-Iepure-Șchiop* (BP1) sau *Spânul* (BC4) trimit la un principiu universal malefic, chiar prin atributele fizice pe care le exprimă sensul numelor.

1.5. Funcțiile nominației în basm

În comparație cu numele din viața reală, numele proprii din literatură au mult mai multe funcții decât cea de identificare, ele sunt din punct de vedere semantic și structural mai diverse. Relația nume-purtător este motivată, astfel încât numele literare sunt în general mai inovative și structura lor este mult mai complicată decât a numelor din viața reală. Este imposibil de vorbit despre un set de funcții stabile la nivelul denominației din discursul fabulos, deoarece ierarhia lor este cu neputință de separat de textul în care apar.

Astfel, numirea în basm îndeplinește următoarele funcții (vezi Byjak 2005: 390, Debus 2005: 410, Fornalczyk 2010: 65):

- primare:
  - a. funcția *referențială* cu rol de a identifica și de a diferenția personajele între ele prin nume (*Aleodor* (BP1), *Călin* (BC1), *Petru* (BC6), *Prâslea* (BP6));
- secundare:

⁶ Cristinel Munteanu (2012: 236) distinge două tipuri de motivări în opera literară, o *motivare intratextuală* – „când motivarea este oferită de către narator sau de către personaj” și o *motivare extratextuală* – „în cazurile în care motivarea este intuită, descoperită de cititor sau oferită, deconspirată chiar de scriitor într-o anume împrejurare, într-un text autobiografic etc.”.

- b. funcția *fantastică* creează noi înțelesuri și introduce receptorul în *universul de discurs* (*Jumătate-de-Om-Călăre-pe-Jumătate-de-Iepure-Șchiop*, *Statu-Palmă-Barbă-Cot*);
- c. funcția *de localizare* situează numele într-un anumit timp și într-un anumit spațiu, urmărind o anumită regiune sau un nume tip pentru o anumită perioadă (*Aleodor*, *Pătru (BC6)*, *Șperlă (BP8)*);
- d. funcția *de caracterizare* sau *semantică* – semantica numelui trimite la aspecte legate de gen, vârstă, personalitate, în acord cu sensul metaforic al numelui (*Făt-Frumos*, *Ileana cea Șireată*, *Lăptița*, *Prâslea*);
- e. funcția *aluzivă* dezvăluie caracterul arhetipal al numelor care sunt adânc implementate în subconștientul colectiv (*Făt-Frumos*, *Ileana Cosânzeana*, *Zmeul*);
- f. funcția *expresivă* explică atitudinea emoțională a autorului, exemplificată în special prin hipocoristice și diminutive (*Costan (BC6)*, *Florița (BC3)*, *Măriuța (BC5)*, *Lăptița (BC6)*);
- g. funcția *evaluativ-axiologică* evocă evaluări, sentimente pozitive sau negative (*good names* vs. *bad names*) (*Aghiuță*, *Făt-Frumos*, *Ileana Cosânzeana*, *Scaraoschi*);
- h. funcția *de camuflaj* – numele reprezintă instanțe mascate care ascund și dezvăluie în același timp (*Câne-Porc (BP7)*, *Gheonoaia*, *Talpa Iadului*, *Zgripsoroaica (BP6)*);
- i. funcția *socială* semnifică diferențele ierarhice dintre indivizi, naționalitatea, relațiile umane dintre personaje (*Aleodor Împărat*, *Craiu*, *Împăratul Roșu (BC4)*, *Verdeș Împărat (BC4)*);
- j. funcția *intertextuală* – nume consacrate pot fi întâlnite în mai multe basme (*Făt-Frumos*, *Ileana Cosânzeana*, *Sfânta Duminică*, *Zmeul*);
- k. funcția *paratextuală* – fiind situat în structuri paratextuale, numele devine o entitate globală a textului, oferindu-i-se șansa de-a exista în afara trăsăturilor semantice din a căror sumă este totuși alcătuit (*Aleodor Împărat*, *Ileana cea Șireată*, *Șperlă Voinicul*).

1.6. Numele-mască în basm

Conceptul *limbă-mască* (*language mask*) „is seen here as a strategy, a powerful semantic-pragmatic tool that pretends, entertains and protects – thanks to its dual nature: on

the one hand it conceals a given reality, but on the other hand it reveals it, profiling the content” (Biela-Wolońciej 2012: 46). Măștile limbii sunt produse lingvistice folosite pentru a masca concepte controversate, dificile, taboo. În lingvistică termenul *mască* se referă la forme variate de manipulare, în special prin eufemism (masca protectivă cu intenții rele). O mască în limbă este „a type of a sign [...] where the signified is intentionally profiled [...] depending on the perspective and will of the user. Certain aspects (elements) of meaning are concealed, while other ones are selected to be revealed or stressed in the signifier” (Biela-Wolońciej 2012: 49).

Numele mască este de asemenea un semn care poate ascunde și tăinui în același timp anumite lucruri legate de personaj. El poate modifica aspectul axiologic al conținutului, astfel încât un nume cu valoare negativă să fie prezentat ca pozitiv (*Spânul*). „Used as name of characters, masks, may modify the axiological charge (valuing) of the character, by highlighting a given aspect of his or her behaviour” (Fornalzyk 2012: 274).

Unele *nume-mască* dezvăluie semnificația-țintă prin însăși structura lor semantică și stilistică (*Gerilă*, *Setilă*, *Tei-Legănat*), pe când altele îl tăinuiesc (*Aleodor*, *Calimendru (BP3)*, *Harap-Alb (BC4)*). Uneori există o neconcordanță între *numele-mască* și trăsăturile de caracter ale personajului (*Bulimandă (BP2)*, *Călin-Nebunul*, *Șperlă*). Altfel spus, există o discontinuitate între aspectul lingvistic și conținutul semantic al numelor, acestea încărcându-se cu valori conotative, expresive, prin adoptarea repectivului mecanism de formare (vezi Istrate 2000: 34).

Aleksandra Biela-Wolońciej (2012: 51, 52) propune o tipologie funcțională a măștilor în limbă și în cultură și prototipurile lor în lumea fizică. Aceste tipuri și prototipuri, pe care le vom plia pe numele din basm, sunt:

- *gas mask* (masca de gaz) – masca protectivă cu intenții bune, având funcție de ocrotire (*Craiul*, *Sfânta Duminică (BC4)*, *Sfânta Vineri (BC4)*);
- *thief mask* (masca hoț) și *wolf in a sheep's skin* (lupul în piele de oaie) – masca protectivă cu intenții rele, având funcția de a trișa (*Muma Zmeului*, *Spânul*, *Talpa Iadului*);
- *măști duale* – cu dublă intenție, fie pozitivă, fie negativă, în funcție de circumstanță (*Sfarmă-Piatră (BP9)*, *Strâmbă-Lemne (BP9)*, *Zgripsoroaica*);
- *social mask* – cu funcție de a tăinui posibilitățile de obediență a normelor și cutumelor sociale (*Scaraoschi*, *Spânul*);

- *mediating mask* (masca-mediator) sau *ritual mask* – permite ca un spirit invizibil sau un concept abstract să devină accesibil fizic, *express the inexpressible* (*Câne-Porc, Craiul, Harap-Alb, Jumătate-de-Om-Călăre-pe-Jumătate-de-Iepure-Șchiop*);
- *depicting masks* sau *death mask* vs. *life mask* – copiază realitatea (*Făt-Frumos, Ileana Cosânzeana* – întruchipări ale frumuseții și ale tinereții, măști ale vieții, *Spânul, Zmeul* – întruchipări ale diavolului, ale urâtului, măști ale morții).

La nivelul limbii aceste nume-mască sunt reliefate cu ajutorul tropilor (alegorie, antiteză, antonomază, eufemism, hiperbolă, litotă, metonimie, oximoron, paralelism).

1.7. O tipologie a numelor literare din basm

Orice nume întâlnite în textele literare trebuie să fie înțelese ca nume literare, „irrespective of whether it (a) refers to people, places or material objects, (b) has been extracted from the real name inventory of a speech community or created by the writer, (c) denoted fictive characters locations or objects, or refers to an actually existing name bearer” (Nicolaisen 2011: 54).

S-au creat varii tipologii ale personajelor din basm în funcție de anumite reguli de funcționare⁷, acest lucru implicând și o taxonomie a numelor acestor actanți ai textului literar.

Mariana Istrate (2000: 47) distinge trei categorii de nume ale personajelor literare, *nume reperabile* – nume de personaje care în opera ficțională posedă un semn identificator, nediferențiat de acela al indivizilor din realitatea istoric verificabilă, *nume atestate*, preexistente în limbă și care sunt întâlnite în nomenclaturi și *nume inventate*, create de autor. Ultimele două categorii pot fi identificate și în basm, astfel *Aleodor, Călin, Ileana, Petru* sunt *nume atestate* utilizate în discursul fabulos. Cu toate acestea basmul uzează de *nume inventate*, plăsmuite de scriitor, deoarece „this creation of new names would be particularly likely when authors created fantasy or science fiction–inventing names that supposedly come from a created language or a different world” (Baker et al. 2014: 6).

Mihai Ignat (2009: 270) opinează că numele se clasifică după anumite criterii, *formal, semantic, stilistic*, dar și în funcție de raportul nume – text. Din punct de vedere formal numele sunt definite: *nume întregi, nume care apar numai ca inițială și nume absente*. În discursul fabulos sunt reperate nume *întregi* (*Aleodor Împărat, Ileana Simziana, George cel*

⁷ Gheorghe Vrabie (1975: 44-47) propune următoarea tipologie: *senex* – reprezentând regula pasivă (împăratul, moșneagul, baba, frații mai mari etc.), *virilis-virilia* – reprezentând regula activă (eroul sau corespondentul feminin al acestuia), *actanți* – reprezentând regula confidenței, această categorie cuprinzând *auxilia, confidenți, adjuvanți, opozanții* – reprezentând regula opoziției (balaurii, frații perfizi, mamele viclene, monstrozități, zmeii). V.I. Propp (1970: 85) distinge șapte tipuri de personaje: *ajutorul, donatorul, eroul, falsul erou, fata de împărat, răufăcătorul, trimițătorul*.

Viteaz etc.), dar și *nume absente*, adică nume formate de la apelative prin antonomază (*balauri, zmei, zâne*).

Fornalczyk (2010: 65) și Dimitrova-Todorova (2005: 426-427) menționează că numele literare pot fi clasificate după anumite tendințe de bază ale genului literar sau ale tipului de literatură. Această tipologie a numelor poate fi pliată și pe basm. Astfel se identifică:

- *nume realiste* – nume create de autor în conformitate cu tiparele numirii autentice, dar care pot exista sau nu în realitate (*Aleodor, Calimendru, Călin, George, Ileana*);
- *nume expresive* – hipocoristicele și diminutivele (*Costan, Florița, Lăptița*);
- *nume etimologice* – uneori numele sunt *opace* (*Calimendru, Cosânzeana*), sensul lor nefiind descifrat. Dar „numele sunt opace doar pentru vorbitorii de rând, deoarece, ele au o semnificație clară în limba de origine” (Felecan 2011: 40). Alteori, numele sunt *transparente*, în special cele care provin prin antonomază de la substantive comune (*Făt-Frumos, Greuceanu, Zâna Munților, Zâna Zânelor*).
- *nume semantice* – nume care din punct de vedere semantic au un înțeles (*Harap-Alb, Prâslea, Șperlă*);
- *nume grotesc-ludice* – sunt nume care dezvăluie prin eufemism întruchipări ale diavolului (*Jumătate-de-Om-Călare-pe-Jumătate-de-Iepure-Șchiop, Scaraoschi, Talpa-Iadului* etc.) sau nume formate printr-un joc de cuvinte, calambur (*Căpățână-de-Cal-într-un-Picior-de-Găină, Stan-Ghindă-Barbaiop-Călare-pe-o-Jumătate-de-Iepure-Șchiop*);
- *nume fantastice* – nume create, plăsmuite de autor (*Gerilă, Ochilă, Sfarmă-Piatră, Strâmbă-Lemne, Zgrițoroaica* etc.);
- *nume pseudoonomastice* – eponimele (deonomastice și deonime) formate prin antonomază (*Afin, Busuioc, Dafin, Musuioc*).

Concluzii

Ca urmare a celor prezentate anterior, constatăm că numele în basm este condiționat, în primul rând de caracterul fictiv aparținând domeniului fantastic al personajelor. Astfel, numele fictiv își găsește locul în lumile posibile pe care le recrează perpetuu cititorul prin actualizarea narațiunii.

Denominația în basm îndeplinește multiple funcții, pe lângă cea referențială, de identificare, întâlnim funcția aluzivă, de camuflaj, evaluativ-axiologică, expresivă,

intertextuală, de localizare, semantică, paratextuală. Aceste funcții nu prezintă stabilitate, ele modificându-se conform unor cutume sociale sau doleanțelor autorului.

Numele în basm devin *instanțe mascate* cu rol, în general, de protecție, fie cu intenții bune, fie cu intenții ascunse. Astfel, în discursul fabulos numele pot fi etimologice, expresive, fantastice, grotesc-ludice, pseudoonomastice, realiste, semantice și se constituie ca semne care își poartă în sine propria identitate. „Names are polyfonic [...] they are part of a common onomastic inventory and, once taken from it, they convey characteristics that belong to name bearers over time and space” (Felecan, D. 2013: 226).

Lista basmelor analizate

- „Aleodor Împărat”, în Ispirescu (ed.) 2010: 208. vol. X = BP1;
 „Bulimandă și Mândra Lumei”, în Marian (ed.) 2010: 185 = BP2;
 „Calimendru”, în Marian (ed.) 2010: 92 = BP3;
 „Călin Nebunul”, în Eminescu 2009: 36 = BC1;
 „Făt-Frumos din lacrimă”, în Eminescu 2009: 5 = BC2;
 „Florița din codru”, în Slavici 2010: 57. vol. VIII = BC3;
 „Greuceanu”, în Ispirescu (ed.) 2010: 208. vol. X = BP4;
 „Harap Alb”, în Creangă 2008: 50 = BC4;
 „Levizioara și Mugurel”, în Opreșan (ed.) 2005: 46 (vol. I) = BP5;
 „Prâslea cel voinic și merele de aur”, în Ispirescu (ed.) 2010: 58. vol. X = BP6;
 „Puterile împăratului”, în Bilțiu (ed.) 2002: 288 = BP7;
 „Stăncuța și Măriuța sau Cruce, Cruciulița mea”, în Slavici 2010: 98. vol. VIII = BC5;
 „Șperlă Voinicul”, în Marian (ed.) 2010: 235 = BP8;
 „Tei-Legănat”, în Bărbulescu (ed.) 1966: 68 = BP9;
 „Zâna Zorilor”, în Slavici, 2010: 36. vol. VIII = BC6.

unde:

BC= basme culte

l= basmul la care se face referință

BP=basme populare

l= basmul la care se face referință

Surse

- Bărbulescu, C. (ed). 1966. *Basme populare*. București: Editura Tineretului.
- Bilțiu, P. și M. Bilțiu. 2002. *Basme, povești, povestiri, snoave și poezii populare din zona Codrului*. Cluj-Napoca: Editura Dacia.
- Creangă, I. 2008. *Povești*. Chișinău: Editura Pontos.
- Eminescu, M. 2009. *Basme*. București: Editura Tedit F2H.
- Florea Marian, S. 2010. *Basmele românilor*. București: Jurnalul Național.
- Ispirescu, P. (ed.). *Basmele românilor*. 2010. București: Editura Curtea Veche.
- Oprîșan, I. 2005. *Basme fantastice românești*. București: Editura Vestala.
- Slavici, I. 2010. *Basmele românilor*. București: Jurnalul Național.

Bibliografie

- Adam, Michael, 2011, Cratchit: The Etymology, *Journal of Literary Onomastics* 1 (3), p. 30-52.
- Baker et al., Wendy, 2014, Naming Practices in J.R.R. Tolkien's Invented Languages, *Journal of Literary Onomastics* 3 (1), p. 7-23.
- Bertills, Yvone, 2003, *Beyond identification: proper name's in children's literature*, Abo Finland: Abo Akademi University Press.
- Bidu Vrânceanu, Angela, Cristina Călărașu, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, Mihaela Mancaș, Gabriela Pană Dindelegan, 2005, *Dicționar de științe ale limbii (DȘL)*, București: Editura Nemira.
- Biela-Wolońciej, Aleksandra, 2012, Language mask as a tool for linguistic analyses, in *Proceedings the First Central European Conference in Linguistics for Postgraduate Students*, Balázs Surányi, Diána Varga (Eds.), Budapest: Pázmány Peter Catholic University, p. 46-58.
- Black, Sharon and Brad Wilcox, 2011, Sense and Serendipity: Some Ways Fiction Writers Choose Character Names, *Names. A Journal of Onomastics* 59 (3), p. 152-163.
- Byjak, Natalia, 2005, Besonderheiten der Wiedergabe der ukrainischen literarischen Namen in den deutschsprachigen Übersetzungen, in *Proceedings of the 21st International Congress of Onomastic Sciences*, Eva Brylla and Mats Wahlberg (Eds.) in collaboration with Vibeke Dalberg & W.F.H. Nicolaisen, Uppsala: Språk-och folkminnesinstitutet, p. 389-397.
- Compagnone, Vanessa și Marcel Danesi, 2012, Mithic and Occultist Naming Strategies in Harry Potter, *Names. A Journal of Onomastics*, 60 (3), p. 127-134.

- Debus, Friedhelm, 2005, Literarische Onomastik, in Proceedings of the 21st International Congress of Onomastic Sciences, Eva Brylla and Mats Wahlberg (Eds.) in collaboration with Vibeke Dalberg & W.F.H. Nicolaisen, Uppsala: Språk-och folkminnesinstitutet, p. 408-414.
- Kripke, Saul, 2001, *Numire și necesitate*, traducere de Mircea Dumitru, București: Editura All Educațional.
- Felecan, Daiana, 2013, Mediated Naming: The case of Unconventional Anthroponyms (UA), *Names. A Journal of Onomastics* 61 (4): 219-229.
- Felecan, Oliviu, 2013, *Un excurs onomastic în spațiul public românesc actual*, Cluj-Napoca: Editura Mega, Editura Argonaut.
- Fornalczyk, Anna Danuta, 2010, *Translating anthroponyms as exemplified by selected works of English children's literature in their Polish version*, Lodz-Warszawa: SWSPIZ.
- Fornalczyk, Anna Danuta, Aleksandra Biela-Wolończiej, 2012, Good names and bad names: the axiological aspect of literary proper names – a cognitiv approach, în *Name and Naming: synchronic and diachronic perspectives*, O. Felecan (Eds.), 269-218, Cambridge Scholars Publishing.
- Ignat, Mihai, 2009, *Onomastica în romanul românesc (Studiu monografic)*, Brașov: Editura Universității „Transilvania”, 2009.
- Istrate, Mariana, 2000, *Numele propriu în textul narativ. Aspecte ale onomasticii literare*, Cluj-Napoca: Editura Napoca Star.
- Munteanu, Cristinel, 2012, *Lingvistica integrală coșeriană. Teorie, aplicații și interviuri*, Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.
- Munteanu, Mihaela, 2006, *Semantica textului și problema referinței nominale*, Cluj-Napoca: Editura Accent.
- Nicolaisen, W.F.H., 2011, Eve's Neighborhood: Fictionalized Factual Place Names in an Off-Campus Novel, *Journal of Literary Onomastics*, vol.1, art. 4, p. 52-59.
- Oltean, Ștefan, 2009, *Lumi posibile și realități ficționale*, în „Dacoromania”, XIV, nr. 1, Cluj-Napoca, p. 77-89.
- Oltean, Ștefan, 2003, *Lumile posibile în structurile limbajului*, Cluj-Napoca: Editura Echinox.
- Pavel, Toma, 1992, *Lumi ficționale*, traducere de Maria Mociorniță, prefață de Paul Cornea, București: Editura Minerva.
- Robinson, Christopher L., 2010, Teratonymy: The Weird and Monstrous Names of HP Lovecraft, *Names. A Journal of Onomastics* 58 (3), p.127.138.